

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 118/09-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. júna 2009 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Jána Auxta prerokoval sťažnosť Ž. F., K., zastúpenej advokátkou JUDr. H. K., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C/319/2003 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ž. F. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C/319/2003 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C/319/2003 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných priet'ahov.

3. Ž. F. **p r i z n á v a** finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré **j e** Okresný súd Košice I **p o v i n n ý** vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Košice I je povinný uhradiť Ž. F. trovy právneho zastúpenia v sume 289,74 € (slovom dvestoosemdesiatdeväť eur a sedemdesiatštyri centov) na účet jej právnej zástupkyne advokátky JUDr. H. K., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uznesením č. k. III. ÚS 118/09-12 z 28. apríla 2009 prijal na ďalšie konanie sťažnosť Ž. F. (ďalej len „sťažovateľka“) pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C/319/2003.

Sťažovateľka vo svojom podaní okrem iného uvádza: *„Ako odporca v kauze o určenie neplatnosti vydedenia a o neplatnosť závetu (§ 175 OSP, § 476-480 OZ) k č. k.: 24 C/319/2003, vedenej na OS Košice I. som sa do dnešného dňa nedočkala súdneho rozhodnutia. Vlastná žaloba na uvedený súd bola podaná ešte 18. 9. 2003 no a vyjadrenie odporcov k návrhu na začatie konania o určenie neplatnosti vydedenia a o neplatnosť závetu k č. k.: 24 C/319/2003 bolo vybavené v požadovanej lehote ešte dňa 21. 4. 2004, avšak odvtedy do dnešného dňa súd prvého stupňa nerozhodol, čím mne ako dedičovi zo závetu a odporcom každodenne vzniká na dotknutej nehnuteľnosti značná majetková ujma.“*

V sťažnosti, ako aj v jej doplnení sťažovateľka uviedla, že sťažnosťou z 21. augusta 2007 adresovanou predsedovi okresného súdu namietala prieťahy v konaní.

V odpovedi na sťažnosť sp. zn. Spr 89/07 z 20. septembra 2007 jej predseda okresného súdu po prešetrení oznámil, že sťažnosť kvalifikoval ako bezdôvodnú.

V doplnení podania sťažovateľka ďalej uvádza: *„Chcem uviesť, že prierahy v súdnom konaní vo mne vyvolávajú psychický stav neistoty, bezprávia a nervozitu. Mne ako aj ostatným odporcom vznikajú každodenne náklady spojené s nehmuteľnosťou, ktorá je predmetom sporu. Tiež pociťujem pesimizmus, že v daných podmienkach, kedy prvé pojednávanie bolo vytýčené po takmer troch rokoch a po uskutočnených pojednávaniach nenastal vo veci žiaden posun sa rozhodnutia nemusím dožiť.“*

Podľa sťažovateľky súdne konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 24 C/319/2003 prebieha od roku 2003 a dosiaľ nie je právoplatne skončené, čo len prehľbuje jej právnu neistotu.

Sťažovateľka uviedla, že v postupe okresného súdu vidí porušenie svojho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Priznanie primeraného finančného zadost'učinenia voči okresnému súdu v sume 150 000 Sk odôvodnila tým, že vec nie je dosiaľ právoplatne skončená, čo u nej vyvoláva stav právnej neistoty.

Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C/319/2003 porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prikázal mu vo veci konať bez zbytočných prierahov a zaplatiť jej primerané finančné zadost'učinenie v sume 150 000 Sk (4 979,09 €), ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadril okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom z 27. mája 2009 sp. zn. 1 SprV/231/2009, v ktorom sa uvádza:

„Sťažovateľka vystupuje v konaní ako žalovaná v 1. rade. Predmetom konania je určenie neplatnosti dôvodov vydedenia uvedených v listine o vydedení a určenie neplatnosti závetu, zanechaných poručiteľom M. F.“

Konanie začalo doručením žalobného návrhu tunajšiemu súdu dňa 18. 9. 2003. Vec bola pridelená zákonnému sudcovi, JUDr. Z. S.

Pokusy o pripojenie súvisiaceho dedičského spisu sp. zn. 23D/380/2002 z 20. 11. 2003 a z 24. 11. 2003 boli neúspešné z dôvodu pripojenia žiadaného spisu k inému súdnemu spisu, ktorý sa nachádzal na odvolacom súde.

Súd 27. 11. 2003 vyzval žalobcov v 1. až v 11. rade na zaplatenie súdneho poplatku z návrhu na začatie konania. Dňa 26. 1. 2004 ich vyzval na zaplatenie doplatku súdneho poplatku z návrhu na začatie konania.

V rámci prípravy pojednávania v súlade s ust. § 114 O. s. p. súd doručil účastníkom uznesenie s procesnými poučeniami, žalovaným zároveň doručil žalobu, aby sa k nej vyjadrili v lehote 30 dní.

Dňa 25. 6. 2004 súd pripojil k spisu sp. zn. 24 C/319/2003 súvisiaci dedičský spis sp. zn. 23D/380/2002.

Žalobcovia dňa 19. 11. 2004 rozšírili žalobný návrh o 4 žalobcov.

Vec bola dňa 26. 1. 2005 pridelená inému zákonnému sudcovi, Mgr. E. K.

Súd dňa 10. 3. 2005 písomne oznámil účastníkom predpokladaný termín pojednávania vo veci.

Vec bola dňa 2. 5. 2005 pridelená inému zákonnému sudcovi, Mgr. Z. Č.

Súd dňa 31. 5. 2005 vyzval žalobcov v 12. až 15. rade, či súhlasia s pristúpením do konania na strane žalobcov.

Dňa 3. 2. 2006 súd odoslal vyjadrenia žalobcov k žalobnému návrhu právnej zástupkyňi žalobcov v 1. až v 11. rade, žalobcom v 12. až 15. rade, ktorým doručil aj uznesenie s procesnými poučeniami v zmysle ust. § 115a O. s. p. Splnomocnenej zástupkyňi žalovaných v 1. a 2. rade odoslal písomné podanie žalobcov v 1. až 11. rade o rozšírení okruhu účastníkov.

Prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo dňa 13. 3. 2006.

Druhé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo dňa 15. 5. 2006.

Súd dňa 18. 5. 2006 písomne vyzval MUDr. H., ktorá bola ošetrojúcou lekárkou poručiteľa pred jeho smrťou, na zaslanie výpisu zo zdravotnej dokumentácie nebohého.

Tretie pojednávanie bolo bez prejednávania veci dňa 9. 10. 2006 odročené na návrh žalobcov v 1. , 2., 4. až 10. rade, ktorí nesúhlasili s prejednaním veci bez ich právnej

zástupkyne napriek tomu, že neprítomná právna zástupkyňa bola na pojednávaní zastúpená inou advokátkou na základe plnej moci.

Štvrté pojednávanie vo veci sa uskutočnilo dňa 13. 11. 2006. Po vypočutí troch svedkov súd odročil pojednávanie na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania.

Uznesením č. k. 24 C 319/2003-133 zo 4. 12. 2006 súd nariadil znalecké dokazovanie PhDr. I. G., znalcom z odboru písmaoznlectvo, z odvetvia ručné písmo. Znalec listom z 15. 1. 2007 oznámil súdu, že je pracovne zaneprázdnený a že na zadanom znaleckom posudku môže reálne začať pracovať až v apríli 2007, resp. v máji 2007. Dovtedy žiadal zadováženie originálov listín nevyhnutných pre vypracovanie znaleckého posudku.

Uznesením č. k. 24 C 319/2003-148 z 12. 2. 2007 súd zmenil uznesenie č. k. 24 C 319/2003-133 zo 4. 12. 2006 tak, že nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru písmaoznlectvo, z odvetvia ručné písmo, a vypracovaním znaleckého posudku poveril PhDr. D. G. Aj tento znalec listom z 1. 3. 2007 oznámil súdu, že zadaný znalecký posudok nemôže vypracovať, nakoľko bol ustanovený do funkcie riaditeľa Ústavu na výkon väzby Prešov a že pri plnení služobných úloh nebude môcť vykonať znalecký úkon riadne a včas.

Uznesením č. k. 24 C 319/2003-152 zo 16. 3. 2007 súd zmenil uznesenie č. k. 24 C 319/2003-148 z 12. 2. 2007 tak, že nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru písmaoznlectvo, z odvetvia ručné písmo, a vypracovaním znaleckého posudku opätovne poveril PhDr. I. G. Znalec listom z 27. 3. 2007 oznámil súdu, že z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti bude môcť začať s prácami na zadanom znaleckom úkone najskôr v septembri 2007. Zároveň žiadal, aby mu súd zaslal preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 5.000,- Sk.

Súd uznesením č. k. 24 C 319/2003-158 z 31. 8. 2007 uložil žalobcom v 1. až 15. rade zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania v celkovej sume 5.000,- Sk.

Súd dňa 6. 9. 2007 písomne vyzval žalobcov v 12. až v 15. rade, právnu zástupkyňu žalobcov v 1. až 11. rade a splnomocnenú zástupkyňu žalovaných, aby súdu predložili čo najviac autentických podpisov nebohého z posledného obdobia jeho života, napr. výpisy z kvintačných lístkov pri preberaní dôchodku, a aby odpovedali na súdom položené otázky týkajúce sa osoby poručiťa.

Súd platobným poukazom z 1. 10. 2007 dal pokyn učtárni, aby znalcovi PhDr. I. G. vyplatila účastníkmi zložený preddavok na znalecké dokazovanie v sume 5.000,- Sk.

Súd dňa 2. 10. 2007 písomne požiadal notára povereného úkonmi súdneho komisára v dedičskom konaní po poručiťovi M. F. a Sociálnu poisťovňu o zaslanie originálov požadovaných listín.

Vec bola dňa 9. 1. 2008 pridelená inému zákonnému sudcovi, JUDr. M. M.

Súdny spis bol znalcovi doručený dňa 14. 1. 2008 za účelom podania znaleckého posudku.

Súd dňa 21. 2. 2008 vyzval znalca na predloženie ďalších dvoch vyhotovení znaleckého posudku, ktorý bol súdu doručený dňa 13. 2. 2008 v piatich exemplároch, namiesto požadovaných siedmich.

Súd dňa 5. 3. 2008 zaslal žalobcom v 12., 13., 14. a 15. rade a právnym zástupcom ostatných účastníkov znalecký posudok, aby sa k nemu vyjadrili.

Uznesením č. k. 24 C/319/2003-229 z 24. 4. 2008 súd priznal znalcovi PhDr. I. G. znalečné za podaný znalecký posudok.

Súd dňa 8. 9. 2008 vyzval žalobcov v 12. až 15. rade, právneho zástupcu žalobcov v 1., 8. a 9. rade, právnu zástupkyňu žalobcov v 2. až 7., 10. a 11. rade, aby sa vyjadrili k doručenému znaleckému posudku, keďže tak neučinili, a aby oznámili súdu, či majú ďalšie návrhy na dokazovanie vo veci.

Vec bola dňa 14. 1. 2009 pridelená inému zákonnému sudcovi, Mgr. Z. Č.

Piate pojednávanie bolo dňa 19. 1. 2009 odročené bez prejednávania veci z dôvodu, že nebolo doručené predvolanie na pojednávanie žalobcom v 10. a 11. rade, t. j. aby nedošlo k odňatiu ich ústavného práva na verejné prerokovanie veci v ich prítomnosti.

Šieste pojednávanie bolo dňa 9. 2. 2009 odročené z dôvodu, že nebolo vykázané doručenie predvolania na pojednávanie žalobkyňi v 12. rade, a súd nemohol porušiť jej ústavné právo na verejné prerokovanie veci v jej prítomnosti.

Siedme pojednávanie vo veci sa uskutočnilo dňa 16. 3. 2009, na ktorom súd vypočul troch svedkov.

Osme pojednávanie vo veci sa uskutočnilo dňa 23. 4. 2009, na ktorom bol vypočutý jeden svedok.

Súd dňa 4. 5. 2009 písomne vyzval Poštu K. na oznámenie základných osobných údajov jej zamestnankyne p. K., ktorú súd potrebuje vypočuť ako svedka. V ten istý deň súd vyzval Zariadenie opatrovateľskej služby v K. ako aj Vysokošpecializovaný ústav geriatrický sv. Lukáša v K., aby súdu zaslali dokumentáciu týkajúcu sa neb. M. F. a aby odpovedali na súdom položené otázky. Súd zároveň vyzval právneho zástupcu žalobcov v 1., 3., 8. až 10. rade na predloženie potvrdenia Sociálnej poisťovne, na ktoré sa žalobca v 8. rade odvolával vo svojom podaní z 9. 4. 2009.

Uznesením č. k. 24 C 319/2003-344 z 23. 4. 2009 súd priznal svedočné svedkyňi Ž. F. za účasť na pojednávaní dňa 9. 2. 2009 a 16. 3. 2009.

Po právnej stránke vec nie je náročná. Je však náročná po stránke skutkovej, nakoľko predmetom konania je určenie neplatnosti závetu ako aj určenie neplatnosti dôvodov vydedenia. Na objektívne zistenie skutkového stavu bolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie. Pre pracovnú vyťaženosť ustanovených znalcov súd bol nútený dvakrát zmeniť svoje rozhodnutie o nariadení znaleckého dokazovania. Súd si musel sám zadovážiť listiny, ktoré nemohli predložiť účastníci konania, napr. originál závetu a listiny o vydedení, výpisy z dokumentácie týkajúce sa poručiteľa, originály kvintačných listov poberateľa dôchodku a pod. Konanie má 17 účastníkov. Súd odročil dve pojednávania bez prejednaní veci z dôvodu, že musel rešpektovať ústavné právo tých účastníkov konania, ktorým nebolo doručené predvolanie na pojednávanie, na verejné prerokovanie veci v ich prítomnosti. Jedno pojednávanie súd odročil na žiadosť prítomných žalobcov v 1., 2., 4. až 10. rade, ktorí nesúhlasili s prejednaním veci bez ich právnej zástupkyne napriek tomu, že tá sa dala zastúpiť inou advokátkou na základe plnej moci, ktorá na pojednávaní bola prítomná. Tieto skutočnosti a tiež viacnásobná zmena v osobe zákonného sudcu značne prispeli k predĺženiu konania.“

Predseda okresného súdu v podaní z 27. mája 2009 uviedol, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci.

Právna zástupkyňa sťažovateľky v podaní z 5. júna 2009 uviedla, že netrvá na verejnom ústnom pojednávaní.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 253/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni uvedený stav právnej neistoty.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie

veci bez zbytočných priet'ahov“ (I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, IV. ÚS 15/03), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím“.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní okresného súdu došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Ústavný súd (obdobne ako Európsky súd pre ľudské práva) pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľku.

Pri vyhodnotení doterajšieho konania vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 24 C/319/2003 podľa troch označených základných kritérií ústavný súd dospel k týmto záverom:

1. Predmetom konania vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 24 C/319/2003 je určenie neplatnosti dôvodov vydedenia uvedených v listine o vydedení a určenie neplatnosti závetu, ktoré tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a vec z právneho a skutkového hľadiska nevykazuje znaky náročnosti. Ústavný súd vychádzajúc z doterajšej dĺžky konania, jeho priebehu a dosiaľ dosiahnutých výsledkov konštatuje, že nezistil také okolnosti, ktoré by zdôvodňovali priebeh konania jeho zložitou. V konaní však vystupuje 17 účastníkov a vo veci bolo potrebné vykonať aj znalecké dokazovanie, čo prispelo k celkovej dĺžke konania.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil takú závažnú skutočnosť, ktorá by mohla byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu. Sťažovateľka bola v konaní aktívna a súčinnosťná. Pri hodnotení správania sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania dospel ústavný súd k záveru, že sťažovateľka neprispela k predĺženiu doterajšej doby konania.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup okresného súdu. Ústavný súd sa zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci, a to nielen z hľadiska sťažovateľkou namietaných (označených) období, ale aj z hľadiska celkového priebehu posudzovaného súdneho konania.

Z rozboru veci vyplýva, že 18. septembra 2003 bol na okresnom súde podaný žalobný návrh na určenie neplatnosti dôvodov vydedenia uvedených v listine o vydedení a určenie neplatnosti závetu. Prvé pojednávanie sa uskutočnilo 13. marca 2006.

Ústavný súd zistil, že v tomto súdnom konaní došlo k nečinnosti okresného súdu. Nečinnosť okresného súdu bola zistená od 25. júna 2004, keď okresný súd pripojil súvisiace dedičské spisy, do 31. mája 2005, keď okresný súd vyzval žalobcov v 12. až 15. rade na vyjadrenie súhlasu s pristúpením do konania (nečinnosť okresného súdu 11 mesiacov). Ďalej bola nečinnosť okresného súdu zistená od 31. mája 2005, keď okresný súd vyzval žalobcov v 12. až 15. rade na vyjadrenie súhlasu s pristúpením do konania, do 3. februára 2006, keď okresný súd odoslal vyjadrenia žalobcov k žalobnému návrhu právnej zástupkyňi (nečinnosť okresného súdu 8 mesiacov). Celková nečinnosť okresného súdu je 1 rok a 7 mesiacov.

Ústavný súd preto po zvážení všetkých okolností pri hodnotení postupu okresného súdu, najmä s prihliadnutím na doterajšiu dobu konania a na skutočnosť, že konanie na okresnom súde začalo ešte v roku 2003, konštatuje, že celková dĺžka konania – takmer 6 rokov – nemôže byť považovaná za zodpovedajúcu požiadavke konania bez zbytočných prietáhov, ako to vyžaduje čl. 48 ods. 2 ústavy. Prvé pojednávanie sa uskutočnilo až 13. marca 2006. Uvedené okolnosti sú dostatočné na to, aby oprávnili ústavný súd k záveru, že právna vec sťažovateľky nebola prerokovaná bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C/319/2003 bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva a slobody porušil, vo veci konal [podobne aj § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde]. Vzhľadom na to ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C/319/2003 konal bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiadala priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 150 000 Sk (4 979,09 €) voči okresnému súdu poukazujúc najmä na celkovú doterajšiu dĺžku konania pred okresným súdom.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno spravodlivo žiadať, aby fyzická osoba čakala na výsledok súdneho konania o určenie neplatnosti dôvodov vydedenia uvedených v listine o vydedení a určenie neplatnosti závetu, ktoré nie je právoplatne skončené ani po 6 rokoch. U sťažovateľky oprávnene takýto postup okresného súdu vyvoláva stav právnej neistoty. Vychádzajúc z tohto pohľadu na pozíciu sťažovateľky, princípov spravodlivosti a spôsobu zavŕšenia ochrany základného práva sťažovateľky, ako aj z konkrétnych okolností tohto prípadu ústavný súd dospel k záveru, že finančné zadosťučinenie v sume 1 500 €, ktoré je okresný súd povinný zaplatiť v súlade s výrokom tohto nálezu sťažovateľke, je primeraným zadosťučinením spojeným s porušením označených práv sťažovateľky.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

Právna zástupkyňa sťažovateľky si podaním z 5. júna 2009 uplatnila trovy konania v sume 289,74 €.

Základom pre výpočet náhrady za úkon právnej služby je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2008 v sume 695,41 €.

Za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2009 (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie sťažnosti) patrí podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov odmena 2 x 115,90 € a 2 x režijný paušál po 6,95 €. Spolu s 19 % DPH predstavuje zákonný nárok na trovy v sume 292,38 €. Keďže sťažovateľkou uplatnené trovy konania nepresahujú uvedenú sumu, ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov v ňou požadovanej sume 289,74 €. Ústavný súd vyslovil povinnosť okresného súdu uhradiť trovy právneho zastúpenia právnej zástupkyňi sťažovateľky.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júna 2009